

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Miljödomstolen

DOM
2007-06-19
meddelad i Östersund

Mål nr M 2249-06

SÖKANDE

Sundsvall Energi Aktiebolag, 556478-6647
Box 823
851 23 Sundsvall

Ombud: Advokat Mikael Hägglöf
Fröberg & Lundholm Advokatbyrå AB
Strandvägen 7 B
114 56 Stockholm

SAKEN

Ansökan om tillstånd till ändring av verksamheten vid Korstaverket, Sundsvalls kommun

Ao: 40/41 x: 6922300 y: 1582000 SNI-koder: 40.1, 90.004-1

DOMSLUT

Tillstånd

Miljödomstolen lämnar Sundsvall Energi AB (bolaget) tillstånd enligt 9 kap 6 § miljöbalken till ändring av verksamheten vid Korstaverket i Sundsvalls kommun innebärande förbränning av högst 260 000 ton avfallsbaserade bränslen per år, dvs. en ökning med 60 000 ton per år.

För den utökade verksamheten skall i övrigt tillstånd och villkor i miljödomstolens deldom 2004-02-26 (mål nr M 114-02) fortsatt gälla.

Övrigt

Det nya tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller villkoren i 6 kap. miljöbalken.

Dok.Id 38887

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: miljodomstolen.ostersund@dom.se	063-15 06 88	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

YRKANDEN

1. Sundsvall Energi AB (bolaget) ansöker om tillstånd enligt 9 kap 6 § miljöbalken till ändring av verksamheten vid Korstaverket i Sundsvalls kommun innebärande förbränning av högst 260 000 ton avfallsbaserade bränslen per år, dvs. en ökning med 60 000 ton per år.
2. Bolaget yrkar vidare
 - a) att den ändrade verksamheten vid Korstaverket (punkt 1 ovan) i övrigt får bedrivas enligt gällande tillstånd och villkor (Miljödomstolens deldom 2004-02-26, mål nr M 114-02),
 - b) att verkställighetsförordnande meddelas, samt
 - c) att den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) godkänns.

TIDIGARE PRÖVNING

Korstaverkets enheter - med undantag för den större av de båda avfallseldade ångpannorna - har vid flera tillfällen varit föremål för prövning enligt miljöskydds-lagen. Samtliga äldre tillstånd har ersatts av Miljödomstolens deldom 2004-02-26, mål nr M 114-02, genom vilken bolaget lämnades tillstånd enligt 9 kap 6 § miljö-balken att vid Korstaverket bedriva följande verksamhet:

- a. Fortsätta bedriva verksamheten vid befintliga anläggningar med en total tillförd effekt om ca 440 MW, varav ca 178 MW i två oljeeldade hetvattenpannor, ca 183 MW i en gasol- eller oljeeldad ångpanna, ca 55 MW i en elångpanna och ca 24 MW i en avfallseldad ångpanna,
- b. anlägga och driva en avfallsförbränningsanläggning omfattande en ny panna med en tillförd förbränningseffekt om högst 60 MW (motsvarande en panneffekt om högst 50 MW).

Tillståndet ovan gäller förbränning av högst 200 000 ton avfallsbaserade bränslen per år fördelat på avfallskategorierna Q1-Q9 och Q12-Q16 i befintlig och planerad avfallspanna med totalt tillförd effekt om 84 MW.

Följande avfallskategorier och mängder av farligt avfall får förbrännas:

Q1-Q7 och Q12-Q15: Högst 1 000 ton per år av vardera.

Q8-Q9: Högst 2 000 ton per år av vardera.

Q16: Högst 5 000 ton per år.

Totalt får dock aldrig mer än 10 000 ton per år av farligt avfall förbrännas.

Flödet av farligt avfall till förbränning får inte utgöra en större andel än 10 % av bränsletillförseln. Värmevärdet på den avfallsmix som förbränns skall, oavsett andel farligt avfall, ligga mellan 8 och 18 MJ/kg och innehållet av organiska halogenföreningar, uttryckt som

klor, får inte överstiga 1 %.

Avfall som innehåller höga halter tungmetaller får inte förbrännas.

Tillståndet avseende den nya avfallspannan villkorades av att detaljplan för den utvidgade verksamheten vann laga kraft. I övrigt föreskrevs följande villkor för verksamheten (utöver Naturvårdsverkets föreskrifter om avfallsförbränning (NFS 2002:28)):

Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor skall verksamheten vid Korstaverket - inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen - bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett eller åtagit sig i målet.

Svavel

2. Eldningsolja som förbränns i hetvattencentralen och kraftvärmeverket får innehålla högst 0,4 % svavel.

Kväveoxider

3. Utsläppet av kväveoxider från hetvattencentralen respektive kraftvärmeverket får vid förbränning av olja som riktvärde och årsmedelvärde (hetvattencentralen) respektive månadsmedelvärde (kraftvärmeverket) inte överstiga 170 mg per MJ och vid förbränning av gasol 100 mg per MJ tillfört bränsle vid vardera anläggningen.
4. Utsläppet av kväveoxider från ny och befintlig avfallspanna får, om gemensam rökgasrening för de båda pannorna är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt, som riktvärde och månadsmedelvärde inte överstiga 100 mg/m³ ntg vid 11 % O₂. I annat fall skall angivet riktvärde gälla endast ny panna och för befintlig panna skall de värden som anges i bilaga 5 till Naturvårdsverkets föreskrifter om avfallsförbränning NFS 2002:28 gälla.

Angivna riktvärden skall gälla först arton (18) månader efter det att den nya avfallspannan tagits i drift. Intill dess skall de värden som anges i bilaga 5 till Naturvårdsverkets föreskrifter om avfallsförbränning NFS 2002:28 gälla för såväl ny som befintlig panna.

Stoft

5. Utsläppet av stoft från kraftvärmeverket respektive hetvattencentralen får som riktvärde* vid besiktning inte överstiga 100 mg/m³ ntg vid 3 % O₂ vid vardera anläggningen.

Ammoniak

6. Utsläppet av ammoniak från kraftvärmeverket får som riktvärde* vid besiktning inte överstiga 10 ppm torr gas.
7. Utsläppet av ammoniak från ny och befintlig avfallspanna får som riktvärde vid besiktning sammantaget inte överstiga 10 mg/m³ ntg. Angivet riktvärde skall gälla först arton (18) månader efter det att den nya avfallspannan tagits i drift.

Kvicksilver

8. Utsläppet av kvicksilver från ny och befintlig avfallspanna får som riktvärde* vid besiktning sammantaget inte överstiga 0,03 mg/m³ ntg vid 11 % O₂ som medelvärde under minst 30 minuter och högst åtta timmar.

Angivet riktvärde skall gälla först arton (18) månader efter det att den nya avfallspannan tagits i drift. Intill dess skall de värden som anges i bilaga 5 till Naturvårdsverkets föreskrifter om avfalls förbränning NFS 2002:28 gälla.

Övergångsvillkor för befintlig avfallspanna

9. Villkoret upphörde att gälla 2005-12-28.

Utsläpp till vatten

10. Oljehaltigt och surt avloppsvatten skall underkastas effektiv avskiljning av olja och slam samt pH-justeras före utsläpp. Detta gäller även tillfälliga pannbehandlingsvatten.
11. Sanitärt vatten skall snarast anslutas till kommunalt avloppsreningsverk. Bolaget skall därvid samråda med tekniska förvaltningen vid kommunen. Anslutning skall ha skett senast den 31 december 2006.
(*Lydelse enligt Miljödomstolens dom 2005-10-20, mål nr M 2034-05.*)
12. Efter rening får halterna av föroreningar i avloppsvattnet från avfallsförbränningens rök-gasrening efter rening som årsmedelvärde (med tillämpning av de mätkrav som gäller enligt 32 § i Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2002:28 om avfallsförbränning) inte överskrida följande riktvärden.

totalt suspenderat material	10 mg/l i 95 % av stickproverna
kvicksilver	10 µg/l
kadmium	10 µg/l
arsenik	50 µg/l
bly	50 µg/l
krom	50 µg/l
koppar	300 µg/l
nickel	100 µg/l
zink	600 µg/l

Angivna riktvärden och årsmedelvärden skall gälla först två år efter det att den nya avfalls-pannan tagits i drift. Intill dess skall de värden gälla som anges i bilaga 4 till Naturvårds-verkets föreskrifter om avfallsförbränning NFS 2002:28.

Råvaru- och kemikaliehantering

13. Kravspecifikationer till grund för mottagning av avfallsbaserat bränsle skall utformas så att material som är lämpat för återanvändning och material återvinning förbränns i så liten utsträckning som möjligt.
14. Hantering av kemikalier och avfall skall ske på sådant sätt att spill och läckage till dag- och spillvattennätet eller icke-hårdgjord mark förebyggs.

Avfallshantering

15. Flygaska och slagg som uppkommer vid Korstaverket skall omhändertas på sådant sätt att damning eller annan olägenhet inte uppstår. Slutligt omhändertagande av askor och liknan-de restprodukter skall ske vid anläggning med därför erforderligt tillstånd.

Kontroll

16. Bolaget skall innan idrifttagning av den nya avfallspannan anmäla detta till miljödomstolen och till tillsynsmyndigheten.
17. För verksamheten skall finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet skall anges mätmetoder, mätfrekvenser samt utvärde-ringsmetoder.

Driftstörning

18. Vid ett sådant haveri av reningsutrustning som för med sig att utsläppsgränsvärdena överskrids, får förbränning av avfall i förbränningsanläggningen under inga förhållanden fortsätta längre tid än fyra timmar i följd. Den sammanlagda drifttiden under sådana förhållanden får inte heller överstiga 60 timmar per år. Om flera förbränningslinjer är anslutna till samma utrustning för rökgasrening, skall begränsningen till 60 timmars drifttid gälla den sammanlagda tiden för alla dessa linjer.

Övrigt

19. Skulle för omgivningen besvärande lukt, damning eller nedskräpning förekomma till följd av verksamheten vid Korstaverket, skall bolaget vidta effektiva motåtgärder.
20. Tung transporter till och från Korstaverket skall planeras så att de kan ske mellan kl 06.00 och kl 22.00. I undantagsfall får enstaka transporter ske andra tider, varvid tillsynsmyndigheten skall underrättas i efterhand.

Frågan om slutliga villkor för **buller** sköts upp under prövotid under vilken bolaget i samråd med tillsynsmyndigheten skall utföra följande **åtgärder** och **utredningar**:

- a. Tillkommande anläggningar skall konstrueras och dimensioneras så att bullret från dem vid bostäder uppfyller Naturvårdsverkets riktlinjer för nyetablerad industri.
- b. De bullerdämpande åtgärder som anges i punkten 7.9 i den tekniska beskrivningen eller åtgärder med motsvarande dämpeffekt.
- c. De ytterligare bullerdämpande åtgärder som i samråd med tillsynsmyndigheten befinns vara rimliga.
- d. Utvärdera omgivningsbullret från Korstaverket efter utbyggnaden.
- e. Utredda förutsättningarna för att långsiktigt begränsa bullret vid bostäder från Korstaverket till Naturvårdsverkets riktlinjer för nyetablerad industri.

Utredningarna jämte förslag på ytterligare åtgärder eller slutliga villkor skall redovisas till Miljödomstolen senast två (2) år efter det att den nya avfallspannan tagits i drift. Intill dess slutliga villkor föreskrivs eller annat beslutas gäller följande provisoriska föreskrifter.

- P1. Bullerbidraget från verksamheten vid Korstaverket får som riktvärde* inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än
- 55 dB(A) vardagar dagtid (kl. 07-18)
 - 45 dB(A) nattetid (kl. 22-07) och
 - 50 dB(A) övrig tid.

Den momentana ljudnivån på grund av verksamheten vid Korstaverket får nattetid (kl. 22-07) vid bostäder inte överstiga 55 dB(A).

- P2. Föreskriften P1 gäller inte hetvattencentralen vid drift med hög last. Skulle sådan driftsituation uppkomma under mer långvariga förhållanden får tillsynsmyndigheten meddela föreskrifter om försiktighetsmått.
- P3. För bygg- och anläggningsåtgärder för tillkommande anläggningar skall Naturvårdsverkets riktlinjer för externt byggbuller gälla.
- P4. De åtgärder som anges i punkten b. ovan, skall ha vidtagits när den nya avfallspannan tas i drift.

Tillsynsmyndigheten har bemyndigats att meddela villkor och föreskrifter i följande avseenden.

- a. Försiktighetsmått vid tillämpning av villkoren P2, 14, 15 och 19 ovan,
- b. Undantag från mätkraven i Naturvårdsverkets föreskrifter om avfallsförbränning NFS 2002:28 med bilagor,
- c. De avfallskategorier, utöver vad som framgår av bolagets ansökan som får mottas för förbränning vid Korstaverket, och
- d. Undantag från de provisoriska föreskrifterna om buller under byggtiden och i samband med idrifttagandet av nya anläggningsdelar. Tillsynsmyndigheten får även fastställa den längsta tid varunder bolaget får överskrida föreskrivna riktvärden för buller vid onormala driftförhållanden och även förordna om att nödvändiga åtgärder vidtas för att begränsa sådant överskridande.

Inget av bemyndigandena har ännu utnyttjats.

*Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta sådana åtgärder att värdet kan innehållas.

BOLAGETS TALAN

Om denna ansökan

Bakgrund

Nu gällande tillstånd för verksamheten vid Korstaverket gäller dels anläggningar som togs i drift under perioden 1977-1984, dels en ny avfallsförbränningsanläggning (panna F5) med en tillförd förbränningseffekt om högst 60 MW. Utbyggnaden av Korstaverket påbörjades under 2004 och panna F5 har tagits i drift under hösten 2006. Tillståndet omfattar en total förbränning av 200 000 ton avfallsbränslen per år. Den sammanlagda *tekniska kapaciteten* för avfallsbehandling vid Korstaverket är 260 000 ton per år. I 2002 års ansökan grundades den ansökta mängden (200 000 ton) på det då bedömda fjärrvärmeunderlaget beräknat för år 2010 (595 GWh). Den utveckling som skett vid och omkring Korstaverket ger dock vid handen att det finns förutsättningar för att energiåtervinna en större mängd avfallsbränslen än vad som förutsågs 2002. De viktigaste förändringarna är härvid följande:

- Energisamarbetet med industriella verksamhetsutövare har utvecklats och kräver en större värmeproduktion.
- Marknaden för behandling av avfall har visat sig vara avsevärt större än vad bolaget tidigare har planerat för.

När det gäller energisamarbetet med industriella verksamhetsutövare åsyftas dels den av SCA Graphic Sundsvall AB installerade rökgaskondenseringsanläggningen vid Ortvikens pappersbruk, dels en ny hetvattenledning från Korstaverket till Tuna-

dals sågverk. Den nya rökgaskondenseringsanläggningen kommer att leda till att mängden spillvärme i bolagets fjärrvärmenät ökar från 50-80 GWh per år till 100-170 GWh per år. Detta ökar inte i sig behovet av avfallsbränsle. Det gör däremot den andra delen av samarbetet, som innebär att en hetvattenledning dimensionerad för 30 MW dras från Korstaverket till Tunadals sågverk. För sågverkets del innebär samarbetet att det befintliga elbaserade värmesystemet ersätts med ett fjärrvärmesystem som bl a förser virkestorkarna med värme. För bolagets vidkommande innebär samarbetet ett kraftigt ökat fjärrvärmebehov. Hetvattenleveranserna till sågverket kommer inledningsvis att uppgå till 80 GWh per år för att sedan kunna utökas till 120-140 GWh per år. Eftersom sågverket har behov av fjärrvärmeleveranser året runt kommer bolaget att behöva öka produktionen sommartid. Detta skapar underlag för en ökad elproduktion sommartid.

I fråga om marknaden för behandling av avfall kan konstateras att bolaget redan nu har tecknat avtal om leveranser av totalt 190 000 ton avfall under 2007. Utrymmet till tillståndets "tak" för avfallsförbränning är således mycket begränsat. Det finns inget som tyder på en minskad efterfrågan. Tvärtom tycks marknaden utvecklas i oförminskad takt.

Sammantaget innebär ovanstående att bolaget inom en snar framtid kommer att behöva ta hela Korstaverkets tekniska kapacitet - förbränning av 260 000 avfallsbränslen per år - i anspråk. Som utvecklas i denna ansökan kan detta ske *utan* att nu gällande villkor behöver ändras och *utan* förändringar eller tillbyggnader av förbrännings- och avfallshanteringsanläggningarna.

Ändringstillstånd

Denna ansökan avser ett sådant tillstånd som avses i 16 kap 2 § tredje stycket miljöbalken, ett s.k. *ändringstillstånd*. Den aktuella bestämmelsen trädde i kraft den 1 augusti 2005. I motiven anges att lagändringens syfte är att förenkla tillståndsprövningen av angelägna och brådskande ändringar samt att undvika att prövningen belastas med frågor som avser delar av verksamheten som från miljösynpunkt inte har något samband med ändringen. Samtidigt anges att bedömningen av vilka fall som kan bli föremål för en begränsad prövning är en lämplighetsfråga. Härvid skall

beaktas ändringens omfattning och miljöpåverkan samt dess betydelse för verksamheten som helhet. Det skall även beaktas hur lång tid som förflutit sedan grundtillståndet meddelades, om flera ändringstillstånd eller förelägganden meddelats tidigare, hur snabb den tekniska och miljömässiga utvecklingen är i branschen, vilka förändringar som skett i företaget och dess omgivning sedan grundtillståndet meddelades samt omfattningen av de miljöstörningar som förekommer.

Den planerade ändringen av verksamheten vid Korstaverket är väl lämpad för ett ändringstillstånd. Miljökonsekvenserna av ändringen är begränsade, och ändringen kan ske utan att nu gällande villkor behöver ändras. Grundtillståndet meddelades så sent som 2004 och inga ändringstillstånd eller förelägganden (utom ändringen av villkor 11 i dom 2005-10-20) har meddelats sedan dess. Inte heller har det skett någon teknisk utveckling i branschen eller några förändringar i Korstaverkets omgivning som kan påverka förutsättningarna för ändringstillstånd. Bolaget har också i den samrådsprocess som föregått denna ansökan redogjort för förslag till avgränsning av ansökan och MKB. Synpunkter på föreslagna avgränsningar har särskilt beaktats vid upprättandet av ansökningshandling och MKB.

Övrigt

Till denna ansökan fogas en MKB, en av bolaget upprättad kompletterande teknisk beskrivning av panna F5 och dess rökgasrening, samrådshandlingar, samt en uppdaterad redogörelse enligt 17 § förordningen (2002:1060) om avfallsförbränning. Bilagorna utgör en integrerad del av ansökan.

Denna ansökningshandling innehåller de uppgifter som krävs enligt 22 kap 1 § första stycket 7 miljöbalken.

Verksamhetsbeskrivning m m

Korstaverket är beläget ca 5 km öster om Sundsvalls centrum inom fastigheten Korsta 8:10, och omfattar följande enheter.

Hetvattencentral (HCJ)	Två hetvattenpannor (gasol och olja)	ca 178 MW
Elpanna	Elångpanna	ca 55 MW
Kraftvärmeverk (KVV)	Ångpanna (gasol och olja)	ca 183 MW
Fastbränslepanna (F1)	Avfallseldad ångpanna	ca 24 MW
Fastbränslepanna (F5)	Avfallseldad ångpanna	ca 60 MW

Endast de båda fastbränslepannorna (F1 och F5) berörs direkt av den ansökta produktionsökningen. Övriga pannor berörs endast i så måtto att de kommer att kunna användas i mer begränsad utsträckning än vad som för närvarande är fallet. Panna F1 togs i drift under 1984 och panna F5 har tagits i drift under hösten 2006. Produktionen i hetvattencentralen, elpannan och kraftvärmeverket kommer att fortsätta inom ramen för 2004 års tillstånd och i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgav och åtog sig i samband med tillståndsprövningen. Oljeförbrukningen kommer dock att minska med en ökad avfallsförbränning. Vidare bedömer bolaget att förbränning av gasol sannolikt inte kommer att ske i framtiden.

I den avfallseldade ångpannan F1 förbränns huvudsakligen behandlat hushållsavfall (s.k. RDF), flisat verksamhetsavfall och spån. Pannan är en ångpanna med en cirkulerande fluidiserad bädd. Utsläpp till luft sker via en separat pipa i den skorsten som används för hetvattencentralens och panna F5:s utsläpp. Kväveoxider i rökgaserna reduceras i ett SNCR-system och rökgasreningen består av ett elfilter som kopplats i serie med ett textilt spärrfilter. Pannan har anpassats till de krav som gäller enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2002:28) om avfallsförbränning (avfallsförbränningsföreskrifterna). Eftersom pannans rökgasrening är en s.k. *torr rening* avser anpassningsåtgärderna endast pannans utsläpp till luft. Anpassningsåtgärderna kan sammanfattas enligt följande.

För att reducera utsläppen av dioxiner har doseringsanläggning för aktivt kol instal-

lerats. Denna åtgärd har också givit ett minskat utsläpp av kvicksilver. Vidare har doseringen av kalk optimerats för att säkerställa en tillräcklig marginal till de krav som gäller för utsläpp av väteklorid. Bolaget har också efter samråd med tillsynsmyndigheten ersatt stödljebraännaren med pelletsinmatning. Panna F1 innehåller avfallsförbränningsföreskrifternas krav liksom de strängare krav som enligt tillståndet skall gälla först arton månader efter det att den nya avfallspannan tagits i drift.

Med undantag av ovan nämnda anpassningsåtgärder har panna F1 inte ändrats i förhållande till vad som angavs i 2002 års tillståndsansökan. Inte heller den planerade produktionsökningen kommer att medföra något behov av att ändra eller komplettera pannan. Under 2005 förbrändes 51 000 ton avfall i panna F1, vilket motsvarar pannans maximala tekniska kapacitet.

Den nya avfallsförbränningsanläggningen, panna F5, är en ångpanna med rosterförbränning. Anläggningen är uppförd och bolaget kan därför redovisa dess konstruktion i större detalj. Här kan sammanfattningsvis följande anges.

Panna F5 är utformad för en mycket god förbränning och hög energieffektivitet och har höga ångdata, vilket möjliggör en hög elverkningsgrad. I bunkerhallen finns bränslehanteringsutrustning med tippvall, bunker, traverser, inmatningstratt och plockkran. I pannhallen finns slaggutmatning, luftkanaler, start- och stödbraännare för olja och annan hjälputrustning. Pannans rökgasrening är en s.k. våt rening med hög reningsgrad och rökgaskondensering för ett effektivt energiutnyttjande. Reningen består av följande delar.

- Torrt elfilter för stoftavskiljning,
- sur skrubber för avskiljning av vätefluorid och väteklorid (G1-skrubber),
- alkalisk skrubber för rening av svavelföreningar (G2-skrubber),
- tillsats av aktiv koks i G2-skrubbern för avskiljning av dioxiner och kvicksilver,
- modul för slutlig filtrering av fina stoftpartiklar med rökgaskondensering, samt
- katalytisk rening av kväveoxider (SCR).

Det avloppsvatten som uppkommer i rökgasreningen i panna F5 (främst från

skrubbrarna) renas i en anläggning som omfattar följande steg.

- Bufferttank (skilda tankar för kondensat och avloppsvatten som innehåller suspenderade ämnen),
- neutralisering (med natriumhydroxid eller kalkmjölk),
- fällning av metaller (i hydroxid- och sulfidform),
- flockning (med järnklorid och polymert flockningsmedel),
- sedimentering,
- slamförtjockning, samt
- pH-justering med efterföljande sandfiltrering, filtrering i jonbytare och kolfilter

Efter slutlig pH-justering avleds avloppsvattnet till Alnösundet. Flygaska och slam från slamförtjockaren behandlas i en särskild asktvätt och avvattnas på bandfilter före deponering. Alternativt kan flygaska matas ut i torr form utan att behandlas i asktvätt.

Den enda egentliga förändringen som följer även ökad produktion vid Korstaverkets avfallspannor är att dessa pannor kommer att drivas med hög last året runt. För att även sommartid kunna säkerställa en god förbränning och en miljöeffektiv drift av avfallspannorna kommer dessutom utrustningen för bortkylning av värme ur returflödet i fjärrvärmenätet att behöva kompletteras (upp till totalt 30 MW).

Sammanfattningsvis kommer den planerade produktionsökningen kunna genomföras utan att verksamhetens omfattning eller utformning förändras.

Miljökonsekvenser av planerad produktionsökning

Studerade alternativ

Det nollalternativ som studerats i MKB:n gäller miljöpåverkan från Korstaverket vid förbränning av 200 000 ton avfallsbränslen per år enligt **nu** gällande tillstånd. Det ansökta alternativet avser förbränning av 260 000 ton avfallsbränslen per år. Härutöver redovisas 2005 års faktiska utsläpp, som avser förbränning av 51 000 ton avfall i panna F1, i MKB:n. Bränsleanvändningen i de olika alternativen kan sammanfattas enligt följande.

Alternativ	F1	F5	KVV	HC3
2005	51 000 ton avfallsbränslen	-	47 700 ton olja	740 ton olja
Nollalternativ	30 000 ton avfallsbränslen	170 000 ton avfallsbränslen	22 000 ton olja	-
Ansökt alternativ	51 000 ton avfallsbränslen	209 000 ton avfallsbränslen	18 000 ton olja	-

I MKB:n detaljredovisas endast alternativskiljande miljöpåverkan.

Utsläpp till luft

Vid ansökt produktion bedöms de totala utsläppen till luft öka något i förhållande till nollalternativet. Utsläppsökningen kommer att variera något för olika ämnen. De specifika utsläppen kommer inte att öka.

De totala årliga utsläppen till luft från Korstaverket har i nollalternativet och ansökt alternativ beräknats till följande.

Utsläppsparameter	Nollalternativ (ton/år om ej annat anges)	Ansökt alternativ (ton/år om ej annat anges)
Koldioxid	94 000	100 000
Stoft	7,9	7,6
Svaveldioxid	194	168
Kvävedioxid	132	143
Väteklorid	3,9	5,6
Vätefluorid	0,52	0,63
Ammoniak	4,7	5,6
Kvicksilver	2,4 kg/år	3,1 kg/år
Dioxiner (TCDD)	0,04 g/år	0,057 g/år

Som framgår av ovanstående tabell bedöms flera av utsläppen på årsbasis öka i ungefär samma omfattning som produktionen, dvs. med ca 30 procent. Utsläppen av stoft och svaveldioxid kommer dock att minska till följd av den minskade oljeförbrukningen. För kväveoxider, svaveldioxid, stoft, dioxin och kvicksilver har spridningsberäkningar utförts. Korstaverkets bidrag till halterna av dessa föroreningar i luft är små i relation till de totala halter som förekommer. Ingen miljö kvalitetsnorm kommer heller att överskridas till följd av den ansökta verksamheten. När det gäller Korstaverkets bidrag till nedfallet av svavel, kväve, dioxin och kvicksilver bedöms även här en ökning bli en följd av den ansökta verksamheten. Det tillskott som

verksamheten ger till de totala depositionsnivåerna är dock generellt begränsat såväl i närområdet som längre bort. Bolaget hänvisar i denna del vidare till MKB:n.

Utsläpp till vatten

Enligt nu gällande tillstånd medges utsläpp till vatten från behandling av rökgaser vid förbränning av 200 000 ton avfallsbränslen per år. Utgångspunkten vid tillståndsprövningen var således att både panna F1 och panna F5 skulle kunna förses med en våt rökgasrening. Som angivits ovan kommer den maximala årliga förbränningen i panna F5 att uppgå till 209 000 ton avfallsbränslen i ansökt alternativ. Detta innebär att de totala utsläppen till vatten kan komma att öka med högst fem procent i förhållande till de förutsättningar varpå nu gällande tillstånd grundas (200 000 ton avfallsbränslen med våt rökgasrening i panna F1 och F5). De specifika utsläppen till vatten kommer inte att öka medan de totala årsutsläppen bedöms öka proportionellt i förhållande produktionsökningen i panna F5. Utsläppet är begränsat i förhållande till andra utsläppskällor och spädningen efter utsläpp i recipienten (Alnöundet) är god. Nu gällande villkor ger en god skyddsnivå för människors hälsa och miljön. Utsläppen via dagvatten kommer inte att öka till följd av den planerade produktionsökningen.

Bränsle- och restprodukthantering m m

Bränslehanteringen vid Korstaverket beskrivs i MKB:n. För prövningen av den planerade produktionsökningen är endast hanteringen av avfallsbränslen vid panna F1 och F5 av intresse. Den ökade produktionen kommer inte att innebära någon ökad samtidig hantering av avfallsbränslen. Däremot kommer större mängder att hanteras sommartid. Bolaget bedömer dock att detta inte kommer att medföra någon ökad risk för luktstörning, damning eller liknande. När det gäller panna F5 - som även den kommer att vara i drift sommartid - sker all avfallshantering inomhus i en bunkerhall med undertryck. Bolaget bedömer därför att driften vid panna F5 inte kommer att ge upphov till några särskilda störningar sommartid.

När det gäller restprodukter från verksamheten berörs främst askhanteringen av den planerade produktionsökningen. De båda avfallspannorna ger upphov till flygaska och bottenaska/slagg. Flygaskan, som klassificeras som farligt avfall, behandlas i

en särskild asktvätt så att dess deponeringsegenskaper förbättras. Bottenaska och slagg, som innehåller lägre föroreningshalter, återvinns (metallåtervinning och användning för konstruktionsändamål) och deponeras om återvinning inte är möjlig. Den totala mängden aska bedöms öka proportionellt i förhållande till produktionsökningen. I övrigt kommer avfallsmängderna i verksamheten inte att öka till följd av den planerade ändringen.

Buller

Som framgår under rubriken *Tidigare prövning* är frågan om slutliga villkor för buller föremål för ett prøvotidsförfarande. De bullerdämpande åtgärder (åtgärd b enligt gällande prøvotidsförordnande) har vidtagits vid befintliga anläggningsdelar och åtgärdas för närvarande för panna F5. Den sistnämnda pannan och övriga tillkommande anläggningar har också konstruerats och dimensionerats så att bullret från dem vid bostäder uppfyller Naturvårdsverkets riktlinjer för nyetablerad industri (åtgärd a enligt gällande prøvotidsförordnande). Bolaget håller det för troligt att Naturvårdsverkets riktlinjer för nyetablerad industri kommer att kunna innehållas när panna F5 tas i drift. Frågan bör dock enligt bolagets mening hanteras i den ordning som föreskrivits i nu gällande tillstånd, vilket innebär att bolaget kommer att ge in en prøvotidsredovisning i anslutning till årsskiftet 2008/2009. Den ansökta produktionsökningen kommer inte i sig att ge ökade bullerstörningar från Korstaverkets produktionsanläggningar

Transporter

Som framgår av redogörelsen för bolagets ansökan i nu gällande tillstånd finns förutsättningar för att tåg- och båttransport av avfallsbränslen till Korstaverket. Av MKB:n framgår dock att det ännu inte finns några konkreta planer på åtgärder som skulle möjliggöra andra transportsätt än landsvägstransporter. Bolaget kan därför inte i dagsläget förutse huruvida några bränsletransporter i framtiden kommer att kunna ske med tåg eller båt. I MKB:n är därför utgångspunkten att hela den tillkommande avfallsmängden i det ansökta alternativet kommer att transporteras med lastbil.

Vid ansökt produktion kommer den maximala transportintensiteten per dygn (80

lastbilar) inte att öka. Eftersom detta är den faktor som är dimensionerande för bullerstörningar, kommer den planerade produktionsökningen inte att medföra ökade bullerstörningar. På årsbasis kommer dock antalet transporter att öka eftersom avfallspannorna måste drivas med hög last under hela året. Antalet lastbilstransporter bedöms öka från ca 13 000-14 000 i nollalternativet till ca 16 000-17 000 vid ansökt produktion, dvs. en ökning med omkring 20 procent. Utsläppen till luft från transporterna kommer att öka proportionellt i förhållande till den totala transportökningen. Ökningarna är dock små och bedöms inte ge någon betydande påverkan på luftkvaliteten.

De allmänna hänsynsreglerna

Allmänt

Verksamheten vid Korstaverket har tillåtlighetsprövats enligt miljöbalken genom Miljödomstolens deldom 2004-02-26. Verksamheten kommer inte att ändras eller kompletteras på annat sätt än genom en ökad tillförsel av avfallsbränslen (och en anpassning för att möjliggöra en ökad kyleffekt sommartid). Bolaget anser inte att den planerade produktionsökningen ger anledning att revidera någon av de bedömningar som gjordes i nämnda deldom.

Nedan kompletterar dock bolaget upplysningsvis det som angavs i tillåtlighetsdelen i 2002 års tillståndsansökan.

Kunskapskravet

Bolaget har i samband med projektering och uppförande av den nya avfallspannan F5 ytterligare fördjupat sin kunskap om hur de risker som förenade med avfallsbehandling och förbränning bäst bör hanteras. Bolaget har också certifierat all verksamhet - inklusive verksamheten vid Korstaverket - enligt miljöledningsstandarden ISO 14001.

Försiktighetsprincipen, principen om bästa möjliga teknik (BAT)

Panna F5 har utformats med den bästa teknik som finns att tillgå på marknaden. Panna F1 uppfyller numera de högt ställda krav som följer av avfallsförbränningsföreskrifterna och de krav som enligt nuvarande tillstånd kommer att bli gällande

arton månader efter det att panna F5 tagits i drift. Även de villkor som gäller för utsläpp till vatten är avsevärt strängare än vad som gäller enligt avfallsförbränningsföreskrifterna. De villkor och generella föreskrifter som gäller för verksamheten vid Korstaverket ger alltså uttryck för en korrekt tillämpning av försiktighetsprincipen och principen om bästa möjliga teknik.

Lokaliseringsprincipen

Verksamheten vid Korstaverket har varit föremål för en mycket ingående lokaliseringsprövning. Den planerade produktionsökningen kan inte rimligen ske på någon annan plats än vid Korstaverket. Bolaget anser därför att det saknas skäl att utföra en särskild lokaliseringsutredning för den ansökta ändringen.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Den ökade avfallsförbränningen förbättrar bolagets möjligheter att genom energiåtervinning säkerställa att hushållnings- och kretsloppsprinciperna uppfylls.

Produktvalsprincipen

Bolagets kemikalieanvändning är och kommer att förbli relativt begränsad. Bolaget arbetar kontinuerligt för att de kemikalier som används är miljö- och hälsopåverkande i så liten utsträckning som möjligt. Bolaget tillämpar således alltså produktvalsprincipen på ett korrekt sätt.

16 kap. miljöbalken

Tidsbegränsning av tillståndet

Bolaget anser inte att det föreligger skäl att tidsbegränsa det blivande tillståndet.

Planenlighet

Nu gällande detaljplan för Korstaverket vann laga kraft den 15 april 2004. Även vid nu ansökt produktion kommer verksamheten vid Korstaverket att vara förenlig med detaljplanen och andra planeringsförutsättningar.

Miljö kvalitetsnormer

För Sundsvalls kommun gäller de nationellt fastställda miljö kvalitetsnormerna för

halter i utomhus luft av kvävedioxid, svaveldioxid, bly, partiklar (PM 10), koloxid, bensen och ozon. Den ansökta produktionsökningen kommer att medföra en begränsad ökning av utsläppen av angivna ämnen. Utrymmet till gällande miljö kvalitetsnormer är dock betryggande och det finns inte anledning att befara att bolagets blygsamma bidrag skulle medföra att normerna överskrids.

Tidigare misskötsel (16 kap. 6 § miljöbalken)

Enligt den aktuella bestämmelsen kan tidigare dokumenterad misskötsel av allvarligt slag påverka förutsättningarna för att meddela tillstånd. Bolaget gör gällande att det inte föreligger omständigheter som avses i bestämmelsen.

Tillåtlighet och villkorsfrågor

Med hänsyn till vad som angivits ovan anser bolaget att den planerade produktionsökningen uppfyller alla tillämpliga tillåtlighetsregler i miljöbalken och att tillstånd därför bör lämnas. Det skall särskilt understrykas att nu gällande villkor kommer att kunna innehållas även vid förbränning av 260 000 ton avfallsbränslen per år.

Bolaget anser att det saknas skäl att föreskriva nya eller ändrade villkor för verksamheten.

Kontroll

Bolaget kommer att kontrollera verksamheten enligt tillämpliga bestämmelser om egenkontroll och enligt gällande kontrollprogram. Bolaget kan för närvarande inte se något behov av att revidera kontrollprogrammet.

Samråd

Denna ansökan har föregåtts av ett samrådsförfarande enligt 6 kap. miljöbalken. En samrådsredogörelse bifogas. Vad som framkommit vid samråden har beaktats vid utformningen av projektet, upprättandet av MKB:n och denna ansökan.

Tidplan m m

Efterfrågan på bolagets marknader ökar ständigt. Fjärrvärmebehovet ökar med hänsyn till samarbetet med Tunadals sågverk och behovet av avfallsbehandling förvän-

tas bli avsevärt större än vad som tidigare förutsetts. I sistnämnda avseende är utvecklingen särskilt snabb - redan i dag har avtal tecknats som innebär att 95 procent av utrymmet i gällande tillstånd kommer att behöva tas i anspråk under 2007. Bolaget kommer därför att behöva ta det blivande ändringstillståndet i anspråk snarast möjligt under 2007. Det föreligger därför skäl för verkställighetsförordnande.

Eftersom verksamheten vid Korstaverket, inklusive panna F5, kommer att vara i full drift när det blivande tillståndet meddelas, och heller inte behöver ändras därefter, behövs ingen särskild igångsättningstid.

YTTRANDEN

Naturvårdsverket har avstått från att yttra sig.

Fiskeriverket har sammanfattningsvis anfört följande.

- Fiskeriverket efterfrågar sökandens bedömning av vattenutsläppens påverkan på fiskbestånden och vilken typ av uppföljning som planeras m.a.p. fisk.
- I samband med ett eventuellt tillstånd och att panna F5 tagits i bruk föreslår Fiskeriverket att ett subletalt toxicitetstest på embryon/ungel av sebrafisk *Danio rerio* (SS 028193) genomförs för att detektera utsläppsvattnets eventuella giftverkan på fisk. Testet bör genomföras på ett för verksamheten så representativt utsläppsvatten som möjligt.
- Fiskeriverket saknar i övrigt en kvantifiering av mängden dagvatten och övrigt vatten (utöver processvatten) som når recipienten och föroreningsinnehållet i detsamma. Fiskeriverket föreslår att kontroll av detta inkluderas i befintligt kontrollprogram efter samråd med tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län anför väsentligen följande. Länsstyrelsen anser inte att utnyttjandet av anläggningen bör begränsas till följd av buller från anläggningen eftersom verksamheten även efter utbyggnad beräknas kunna bedrivas på sådant sätt att naturvårdsverkets riktlinjer för nyetablerad industri klaras. Länsstyrelsen anser inte heller att utnyttjandet bör begränsas med hänsyn till risken för bullerstörningar utmed de tillfartsvägar som utgörs av allmänna vägar där andelen

transporter till Korstaverket endast har marginell inverkan. Sundsvall Energi AB har genomfört skyddsåtgärder för att minska trafikbullret utmed de tillfartsvägar som man har rådighet över och har också förklarat sig beredda att ta sin andel av kostnader för skyddsåtgärder utmed övriga tillfartsvägar.

Länsstyrelsen gör bedömningen att ett ökat utnyttjande av fastbränslepannorna, trots risken för ökat transportbuller, är positivt från miljösynpunkt jämfört med alternativet att utnyttja fossila bränslen. Sundsvall Energi har enligt nu gällande tillstånd möjlighet att täcka en del av energibehovet med fossila bränslen. En sådan utveckling ligger inte i linje med regionala och nationella miljömål angående begränsad klimatpåverkan.

Sammanfattningsvis anser länsstyrelsen därför att Sundsvall Energi AB bör meddelas tillstånd att öka förbränningen av fastbränsle i enlighet med ansökan om utvidgas verksamhet vid kraftvärmeverket. Eftersom förändringen beräknas kunna genomföras inom ramen för de villkor som meddelats enligt gällande tillståndsbeslut behövs inga ytterligare restriktioner för verksamheten. Länsstyrelsen har inga invändningar mot att ett utökat tillstånd får ianspråkta omedelbart, då den utökade verksamheten genomförs huvudsakligen genom ändring i driften av befintlig anläggning och inte förutsätter nya investeringar.

Sundsvalls kommuns miljönämnd anför följande. En ökning av förbränningen innebär att utsläppen av en del ämnen ökar med 30 %. Anläggningen har dock en avancerad rökgasrening med bästa tillgängliga teknik och påverkan är relativt liten.

Elförbrukningen vid sågverket minskar samtidigt som Korstaverket producerar mer elektricitet och minskar oljeförbrukningen. Sammantaget minskas därmed förbrukningen av icke förnybara resurser kraftigt.

I närområdet kommer det att bli fler transporter under sommarhalvåret när förbränningen tidigare varit liten och utsläppen av vissa ämnen kommer att öka lokalt. Det kan vara störande för en del i närområdet, men trafikmängden totalt är liten i förhållande till den trafik som går på de större vägarna i området.

Sammanfattningsvis skulle en utökning medföra vissa ökade störningar i närområdet men relativt stora miljövinster i ett större perspektiv. Miljökontoret tillstyrker att Sundsvalls Energi AB får utöka produktionen.

Sundsvalls Naturskyddsförening anför i huvudsak följande. Föreningen anser att ytterligare 60 000 ton ej ska brännas. Den tilltänkta ökningen av miljöförorenande ämnen till luften kommer att vara 30 % och till vattenrecipienten drygt 20 % jämfört med den sedan tidigare tillståndsgivna verksamheten. Omkringliggande områden kommer således att få ta emot motsvarande mängd miljöpåverkande ämnen.

Transporterna är också beräknade att öka med 30 %. Även dessa utsläpp i det närliggande området bör beaktas trots att de mesta utsläppen kommer från avfallslämnaren. Under sommarhalvåret kommer en av fyra bilar att bero på ansökt alternativ! Ett bättre alternativ för att slippa stora mängder utsläpp av koldioxid och kväveföreningar är att möjliggöra järnvägstransporter till verket. Främst koldioxidutsläpp bör undvikas pga. av att det ger negativ klimatpåverkan. Därför skall järnvägen byggas ut hela vägen.

De regionala miljömålen Giftfri miljö och Levande sjöar och vattendrag måste beaktas.

Bengt Berglund m fl anför i huvudsak följande. När Sundsvall Energi för några år sedan ansökte om att få öka sopförbränningen högst väsentligt, gick vi boende ut med listor till befolkningen där vi talade om detta och vilka konsekvenser det skulle få för Sundsvallsborna. Mer än 6 000 personer i Sundsvall protesterade, med sina namnunderskrifter mot den planerade utbyggnaden vid Korstaverket.

Vid det förra samrådet och i MKB:n inför den förra ansökan sades att det enbart var sopor från närområdet, som Sundsvall Energi skulle bränna. Så snart detta var sagt skrev dock Sundsvall Energi kontrakt med utländska leverantörer av sopor att förbrännas vid Korstaverket.

Den utökade trafiken till och från Korstaverket som följd av utökad sopförbränning skulle inte vara några problem enligt bolaget. Redan har dock kommunen, med motivering av den utökade trafiken till och från Korstaverket, varit tvungen till stora investeringar i vägbyggen för att trafiksituationen inte skall bli helt katastrofal. Då har ändå inte ökningen av trafiken som en funktion av sopförbränningen kunnat noteras, den ökningen har bara planerats av kommunen.

Den marginella ökningen enligt Sundsvall Energi av lastbilstrafiken är naturligtvis inte marginell när en av sakägarna nu får 80 lastbilar passerande förbi sitt hus då man tidigare under sommarmånaderna inte haft en enda. 80 lastbilar på en dag blir faktiskt en lastbil som passerar var femte minut. Det tycker Sundsvall Energi är marginellt. För dem det berör är det en stor och mycket störande förändring.

Den allvarligaste invändningen mot utbyggnaden är att alla värden, såväl trafikintensitet, luftutsläpp som buller baserar sig på antaganden och det betyder att ökningen från 200 000 till 260 000 ton också är gissningar. Att bygga antaganden om öknings av utsläpp och buller på icke reella värden utan endast på fiktiva värden och gissningar är mycket vanskligt och en mycket märklig metod.

Eftersom ingen som helst empiri finns på de beräknade värdena, de är rena skrivbordsgissningar av vad 200 000 tons sopförbränning skall leda till, motsätter vi oss att Sundsvall Energi får tillstånd att nu bränna 260 000 ton sopor på lika lösa antaganden.

Vi anser att Sundsvall Energi, först efter det att man kört anläggningen i 15-18 månader, och under den tiden gjort noggranna studier av de verkliga utsläppen till luft och vatten och noga studerat de störningar i trafik och buller som den redan beviljade ansökan givit upphov till, kan ansöka om en utökad sopförbränning på 60 000 ton.

Mot ovanstående bakgrund yrkar vi
att Miljödomstolen avslår ansökan från Sundsvall Energi om ytterligare förbränning av 60 000 ton avfall.

BOLAGETS BEMÖTANDE

Bolaget har anfört enligt följande.

Tillåtlighet*Remissmyndigheterna*

Länsstyrelsen och Miljönämnden tillstyrker bolagets ansökan. Bolaget uppfattar vidare att Fiskeriverket tillstyrker ansökan under vissa förutsättningar.

Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen anför det ökade antalet lastbilstransporter som skäl mot en utvidgning av verksamheten vid Korstaverket. Föreningen anser att transportererna bör ske via järnväg. Bolaget har i ansökan angivit att det inte kan förutses i vilken omfattning bränsletransporter i framtiden kommer att kunna ske med tåg eller båt. Förutsättningarna för järnvägstransporter har sedan ansökan upprättades förbättrats. Kommunstyrelsen i Sundsvall har beslutat om direktiv för en fördjupad översiktsplan för Tunadal-Korsta-Ortviken. Direktiven föranleds bl a av att Banverket i en idéstudie har övervägt en ny kombiterminal eller rikskombiterminal i Sundsvallsregionen. En av de lokaliseringar som därvid skall utredas vidare i en förstudie är Tunadalshamnen. Det pågår alltså för närvarande utredningar som kan utöka möjligheterna för bolaget att i framtiden utnyttja järnvägstransporter i verksamheten. Bolaget är emellertid inte ensam intressent i frågan och kan därför inte göra några åtaganden i detta sammanhang.

Naturskyddsföreningen anser att den ökade miljöpåverkan som följer med en ökad produktion inte är acceptabel. Bolaget anser för sin del - liksom länsstyrelsen - att den totala miljöpåverkan minskar om Korstaverket utnyttjas optimalt, vilket är möjligt endast om tillstånd till den ansökta produktionsökningen lämnas. Det värmebehov som finns och tillkommer i Sundsvall kan enligt nu gällande tillstånd i princip täckas genom förbränning av fossila bränslen. En ökad användning av avfallsbränslen minskar riskerna för en sådan utveckling. Vidare är förbränning i Korstaverket det miljömässigt bästa sättet att omhänderta de föroreningar som trots allt finns i avfallsbränslen. Anläggningen är modern och uppfyller högt ställda krav

på skydd för människors hälsa och miljön. Ett exempel som härvid lyfts fram av Naturskyddsföreningen är dioxiner. Reningsutrustningen i Korstaverkets anläggningar har en mycket god avskiljning av föroreningar och verket är bättre rustat än många andra anläggningar att minska förekomsten av dioxiner i samhället. Det är därför lämpligt att avfall styrs till Korstaverket i så stor utsträckning som möjligt. För övrigt skall nämnas att det inte finns anledning att anta att Sundsvallsregionen är särskilt hårt belastad av dioxiner.

Bengt Berglund m fl

Bolaget uppfattar att Bengt Berglund m fl anser att nollalternativet för den ansökta produktionsökningen bör anses vara förbränning av 150 000 ton avfall/år och hänvisar till uppgifter som förekommit i samband med samråd inför den ansökan som låg till grund för nu gällande tillstånd (2002 års ansökan). Det tillstånd som lämnades genom Miljödomstolens deldom 2004-02-26 omfattar förbränning av 200 000 ton avfallsbränslen. Upp till denna nivå har verksamheten prövats enligt miljöbalken och den nivån utgör därför nu nollalternativet, d v s det prövade alternativ som skall jämföras med det ansökta alternativet. (För övrigt skall nämnas att i underlaget för det tidiga samråd som föregick 2002 års ansökan angavs att mängden avfallsbränsle skulle komma att öka till 150 000-200 000 ton per år samt att det i inbjudan till det utökade samrådet annonserades i januari 2002 angavs att bolaget planerade för en användning av upp till 200 000 ton avfallsbränslen per år.) Som angivits i ansökan är förbränning av 260 000 ton avfallsbränslen per år Korstaverkets "tekniska tak" - befintliga anläggningar har inte kapacitet att förbränna mer. Ytterligare kapacitetsökningar skulle således kräva nya anläggningar och därmed stora investeringar. Bolagets ägare - Sundsvalls kommun - har för närvarande inga planer på investeringar i ytterligare avfallsförbränningsanläggningar vid Korstaverket.

Bengt Berglund m fl anser vidare att det nya kraftvärmeverket inte smälter in i landskapsbilden på ett bra sätt. Även denna fråga har prövats tidigare, främst i det planerande som föregick den för området gällande detaljplanen. Den nya anläggningen uppfyller i alla delar de krav som ställs i detaljplanen.

När det gäller ökningen av transporter sommartid har bolaget inte hävdats att denna är marginell (60 i nollalternativet och 80 i det ansökta alternativet). Däremot är den ökning av omgivningspåverkan som transportererna bedöms medföra mycket begränsad. Luftutsläppen från transportererna ökar marginellt och bullernivåerna längs Sjöfartsvägen, där Korstaverkets transporter ger ett betydande bidrag, kommer att motsvara nivån 45 dB(A), vilket är väl under gällande riktlinjer. Längs Johannedalsvägen är bidraget från Korstaverkets transporter än mer begränsat. Sundsvalls kommun planerar att vidta bullerdämpande och trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs vägen om erforderlig finansiering kan erhållas. Bolaget har för sin del åtagit sig att bidra till finansieringen om åtgärderna kommer till stånd. Såvitt avser persontransporterna finns inte skäl att anta att bolaget har gjort några underskattningar. Förmodligen har persontransporterna varit mer omfattande under den tid den nya anläggningen har uppförts och intrimmats, d v s under 2005 och 2006. Asktransporterna sker i täckta fordon och merparten av den aska som transporteras behandlas i asktvätten. (Bolaget bedömer att all aska från F5 och F1 kommer att kunna behandlas i asktvätten inom en inte alltför avlägsen framtid.) Förutom den minskning av askans föroreningsinnehåll som behandlingen medför skall nämnas att behandlingen ger askan en fukthalt (ca 50 % TS) som innebär att dess spridbarhet minskar högst väsentligt. Sammantaget kan asktransporterna enligt bolagets mening inte anses vara mer riskfyllda än andra transporter till och från Korstaverket.

De bedömningar som redovisas i ansökan och MKB grundas på de utsläppskrav som den nya anläggningens leverantör har garanterat och data från jämförbara anläggningar - s k referensanläggningar. Den omständigheten att de utsläppskrav som gäller för verksamheten vid Korstaverket har sin grund i ett EU-direktiv innebär att det finns många referensanläggningar. Det innebär också att den teknik som används är väl beprövad. Det är alltså inte så att de av bolaget redovisade miljökonsekvensbedömningarna är behäftade med några större osäkerheter. Det prestandaprov som nyligen utförts vid panna P5 bekräftar detta. När det särskilt gäller bytet av mätmetod för dioxiner är det en fråga som inte är isolerad till just de mätningar som skett i Korstaverkets närområde. Bytet av mätmetod är ett led i den tekniska utvecklingen som innebär (i) att *fler* föroreningar kunde mätas *i lägre halter* under år 2004 än vad som var fallet under 2003 - vilket enligt bolagets mening är en positiv ut-

veckling - samt (ii) att resultaten för 2004 inte är jämförbara med dem för 2003. Dioxiner och furaner består av mängd olika komponenter och om jämförelsen mellan de båda åren görs komponent för komponent är överensstämmelsen god. Mätningarna visar - trots den bristande jämförbarheten - att bolagets utsläpp inte är någon dominerande källa till dioxinnedfall, ens i Korstaverkets närområde. SMHI:s beräkningar visar nämligen att bidraget från Korstaverket med nuvarande produktion kan uppgå till maximalt 50 pg/m² och år (räknat som TCDD-ekv I-TEQ). Mätningar på Alnön visar att det totala årsnedfallet kan beräknas till 150-200 pg/m². Bolagets teoretiskt möjliga bidrag ligger alltså mellan en tredjedel och en fjärdedel av nedfallet. Ytterligare stöd för att bolagets bidrag till det totala nedfallet är begränsat erhålls vid jämförelser mellan komponenter i snöprover och i utsläppsprover. De mätmetoder som finns och har funnits tillgängliga har använts och i detta fall har en övergång från en metod till en annan försämrat jämförbarheten mellan olika år.

Villkorsfrågor

Remissmyndigheterna

Länsstyrelsen och Miljönämnden anser att verksamheten - som bolaget föreslagit - kan bedrivas inom ramen för nu gällande tillståndsvillkor.

Fiskeriverket efterfrågar vissa uppgifter och önskar att viss undersökning utförs. Bolaget är numera medlem i Sundsvallsbuktens Vattenvårdsförening. Ett av skälen härtill är att Fiskeriverket i yttrande över 2002 års ansökan angav att de då förväntade utsläppen till vatten motiverade fiskundersökningar, som enligt verket borde samordnas med Sundsvallsbuktens Vattenvårdsförening. Bolaget godtog i yttrande 2003-08-29 Fiskeriverkets förslag och föreslog att omfattningen och inriktningen av undersökningarna skulle genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten. Miljödomstolen berörde inte frågan i deldomen 2004-06-26. Bolaget anser att den femprocentiga ökningen av utsläppen till vatten det här är fråga om inte i sig motiverar några särskilda undersökningar. Bolaget har redan godtagit Fiskeriverkets förslag såvitt avser utsläppen i nollalternativet. Det finns för tillkommande utsläpp inte skäl att reglera frågan på annat sätt än vad som gäller enligt nuvarande tillstånd. Frågan bör alltså hanteras inom ramen för tillsynen och i samråd med tillsynsmyndigheten.

Toxicitetstester kan vara lämpliga att utföra för att bedöma behovet av ytterligare reningsåtgärder. Utsläppen till vatten från bolagets verksamhet har dock reglerats i ett slutligt villkor och bolaget anser inte att den relativt måttliga ökningen av utsläppen det här är fråga om motiverar krav på ytterligare skyddsåtgärder. Bolaget är också tveksamt till att utföra de toxicitetstest som ett led i uppföljningen av verksamhetens miljöpåverkan. Skälet härtill är att ammoniumhalterna i avloppsvattnet sannolikt kommer att vara för höga för att embryon/ungel av sebrafisk skall kunna överleva. Det test Fiskeriverket föreslår förutsätter, enligt uppgift från NL Svenska Miljöinstitutet, ammoniumhalter som underskrider 1 mg/l och de förväntade ammoniumhalterna i avloppsvattnet uppgår till 5 mg/l.

När det gäller dagvatten hänvisar bolaget till ansökan. Där anges att vattenmängder och utsläpp inte kommer att öka till följd av den planerade produktionsökningen. Det finns därför inte anledning att ändra den bedömning som gjordes i samband med 2004 års tillstånd. Frågan bör därför anses falla utanför prövningen av den av bolaget begärda ändringen av tillståndet.

Sammantaget vidhåller bolaget sin inställning i fråga om behovet av ändrade eller ytterligare villkor för verksamheten vid Korstaverket.

Övriga

Naturskyddsföreningen och Bengt Berglund m fl har avstått från att föreslå villkor för den ändrade verksamheten.

Övrigt

Bolaget överväger att effektivisera energiutnyttjandet i verksamheten genom att installera en rökgaskondenseringsanläggning i panna Fl. Det har ännu inte utretts om åtgärden är tekniskt möjlig och ekonomiskt rimlig, varför bolaget inte kan göra några åtaganden i denna del. En rökgaskondenseringsanläggning genererar utsläpp till vatten, men reducerar utsläppen till luft. Bolaget bedömer preliminärt att åtgärden inte kommer att medföra några förändringar av de i MKB:n angivna årsutsläppen till vatten av villkorsreglerade parametrar. Bolaget utreder för närvarande de

tekniska och ekonomiska förutsättningarna för investeringen och kommer senast vid kommande huvudförhandling att redovisa närmare uppgifter om åtgärdens eventuella miljöeffekter.

DOMSKÄL

Miljödomstolen delar bolagets bedömning att ansökan skall prövas som en ansökan om s.k. ändringstillstånd i enlighet med 16 kap. 2 § 3 st. miljöbalken. Det är därmed uppenbart att någon utredning avseende alternativ lokalisering för ansökt verksamhet inte behöver utföras.

Samtliga remissmyndigheter, Fiskeriverket, Länsstyrelsen i Västernorrlands län samt Sundsvalls kommuns miljönämnd anser att ansökan bör beviljas, även om Fiskeriverket anför att bolaget bl a bör åläggas att utföra vissa undersökningar i recipienten. Sundsvalls Naturskyddsförening samt ett antal privatpersoner avstyrker bolagets ansökan om utökat tillstånd.

Miljödomstolen delar bolagets åsikt att de frågor Fiskeriverket framför i yttrandet bäst löses i samråd med tillsynsmyndigheten inom kontrollprogrammets ram samt genom bolagets åtaganden i Sundsvallsbuktens Vattenvårdsförening.

Miljödomstolen ansluter sig till länsstyrelsens och miljönämndens uppfattningar att det är lämpligt att den tekniskt möjliga kapaciteten vid anläggningen utnyttjas fullt ut samt att den totala miljöpåverkan i närområdet, med hänsyn tagen även till förhållandena vid Tunadals sågverk samt Ortvikens Pappersbruk, minskar i inte försumbar omfattning vid en utökning av avfallsförbränningen vid Korstaverket. Förhållandet att vissa utsläpp från Korstaverket ökar något, uppvägs enligt miljödomstolens mening mer än väl av att utsläpp från andra källor minskar i minst lika stor grad. Samtidigt minskar också förbränningen av fossil olja vid Korstaverket.

Emellertid är det ofrånkomligt att ett antal personer kommer att uppleva att trafiken kommer att öka, kanske inte så mycket i intensitet som i utsträckning i tid. Bolaget

har emellertid åtagit sig att i samråd med kommunen medverka till att trafiksituationen får en så bra lösning som möjligt för de berörda.

Miljödomstolen finner vidare – även om ingen villkorsreglering är aktuell – att bolaget i egenskap av större lokal intressent när det gäller transporter, har relativt goda förutsättningar att aktivt bidra till minskade utsläpp av klimatpåverkande gaser (jfr försiktighetsreglerna i 2 kap. miljöbalken). Bolaget har i målet redovisat att transportlösningarna fortlöpande övervägs och att man f n har engagemang i flera olika frågor för att finna alternativa transportsätt (tåg- och sjötransporter, utveckling på bränslesidan etc). Möjligheterna härtill bedöms som ganska goda på sikt, men frågan är komplex och omfattar bl a behov av särskilda terminalarrangemang och ändrade transportörsavtal mm.

Miljödomstolen bedömer att bolagets åtaganden successivt kommer att minska olägenheter av transporter till och från Korstaverket och därmed förbättra den totala miljönyttan av verksamheten i enlighet med vad miljödomstolen ovan fastslagit.

Mot enskilda och allmänna intressen av att olägenheter av transporter till och från Korstaverket minskar i stället för att öka står de ovan konstaterade fördelarna med att rationellt utnyttja den investering som har gjorts i Korstaverket inkl. det allmänna intresset av att det totala utsläppet till luft minskar i Sundsvallsområdet. Miljödomstolen finner vid den avvägningen att det senare intresset överväger.

Tillstånd till utökad avfallsförbränning med oförändrade bränsleslag skall därför medges.

Miljödomstolen delar bolagets bedömning att gällande villkor är tillräckliga och anpassade även för den utökade verksamheten.

Tillräckliga skäl för s.k. verkställighetsförordnande har angivits.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga.

Överklagande skall ges in till Östersunds Tingsrätt, miljödomstolen, senast den 10 juli 2007 och vara ställt till Svea hovrätt, Miljööverdomstolen.

Håkan Asklund

I domstolens avgörande (enhälligt) har deltagit rådmannen Håkan Asklund och miljörådet Ove Eriksson samt de sakkunniga ledamöterna Göran Eriksson och Bengt Taflin.